

05. Tiesībsarga birojs

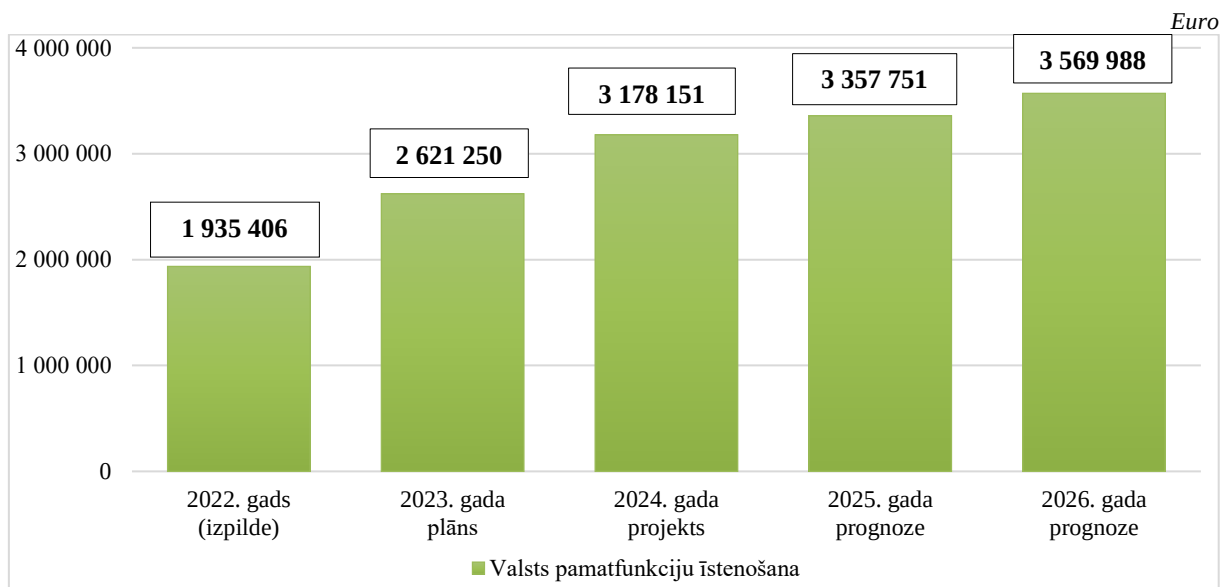
Tiesībsarga biroja darbības joma:

Privātpersonu cilvēktiesību aizsardzība

Tiesībsarga biroja galvenie pasākumi 2024. gadā:

- 1) privātpersonu cilvēktiesību aizsardzības veicināšana;
- 2) labas pārvaldības principa ievērošanas valsts pārvaldē izvērtēšana un veicināšana;
- 3) vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanas un jebkāda veida diskriminācijas novēršanas sekmēšana;
- 4) sabiedrības informētības un izpratnes par cilvēktiesībām sekmēšana;
- 5) piespiedu kārtā izraidāmo personu novērošanas nodrošināšana;
- 6) nacionālā preventīvā mehānisma funkcijas veikšana;
- 7) ANO konvencijas par personu ar invaliditāti tiesību īstenošanas pārraudzība;
- 8) Eiropas Padomes noteikto stratēģisko prioritāšu sasniegšanas veicināšana.

Tiesībsarga biroja kopējo izdevumu izmaiņas no 2022. līdz 2026. gadam

Vidējais amata vietu skaits no 2022. līdz 2026. gadam

	2022. gads (izpilde)	2023. gada plāns	2024. gada projekts	2025. gada prognoze	2026. gada prognoze
Vidējais amata vietu skaits gadā	51	51	55 ¹	55	55
Tajā skaitā:					

	2022. gads (izpilde)	2023. gada plāns	2024. gada projekts	2025. gada prognoze	2026. gada prognoze
<i>Valsts pamatfunkciju īstenošana</i>					
Vidējais amata vietu skaits gadā	51	51	55	55	55

Piezīmes.

¹ Izmaiņas amata vietās paskaidrotas pie budžeta programmas.

Politikas un resursu vadības karte

1. Privātpersonu cilvēktiesību aizsardzība

Politikas mērķis: aizsargātas cilvēktiesības, mazināta diskriminācija, sekmēta valsts varas tiesiska, lietderīga un labas pārvaldības principam atbilstoša īstenošana / Tiesībsarga likums			
Politikas rezultatīvie rādītāji	Attīstības plānošanas dokumenti vai normatīvie akti	Faktiskā vērtība (2022)	Plānotā vērtība (2026)
<i>Tiesībsarga biroja novērtējums Nacionālo cilvēktiesību institūciju Starptautiskajā koordinēšanas komitejā, statuss atbilstoši Parīzes principiem¹</i>	<i>Tiesībsarga stratēģija 2022. – 2026. gadam</i>	1	1

Piezīmes.

¹ Statuss atbilstoši Parīzes principiem, kur 1 = A (nacionālā institūcija pilnībā atbilst Parīzes principu kritērijiem), 2 = B (daļēji atbilst Parīzes principu kritērijiem), 3 = C (atbilst atsevišķiem Parīzes principu kritērijiem), 4 = statuss nav piešķirts, jo neatbilst Parīzes principu kritērijiem.

	2022. gads (izpilde)	2023. gada plāns	2024. gada projekts	2025. gada prognoze	2026. gada prognoze
Ieguldījumi					
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	1 935 406	2 621 250	3 178 151	3 357 751	3 569 988
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	51	51	55¹	55	55
01.00.00 Tiesībsarga birojs	1 935 406	2 621 250	3 178 151	3 357 751	3 569 988
	51	51	55	55	55
Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji					
<i>Tiesībsarga rekomendāciju izpilde (%)</i>	72,2	72	72	72	72
<i>Apkalpoto klientu dinamikas indekss (bāzes vērtība 1,0 ar 8 727 klientiem, sasniedzamā vērtība 1,1 ar 9 600 klientiem)</i>	1	1,1	1,1	1,1	1,1
Kvalitātes rādītāji					
<i>Sabiedrības uzticības reitings (ar “+” pozitīvs vērtējums, ar “-” negatīvs vērtējums, veicot iedzīvotāju aptauju) (punkti)</i>	-	25	25	25	25
<i>Satversmes tiesā apmierinātie prasījumi (%)</i>	100	94	94	94	94

Prioritārajiem pasākumiem papildu piešķirtais finansējums no 2024. līdz 2026. gadam

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums <i>Darbības apraksts ar norādi uz līdzekļu izlietojumu</i> Darbības rezultāts Rezultatīvais rādītājs Programmas (apakšprogrammas) kods un nosaukums	Izdevumi, euro / rādītāji, vērtība			Pamatojums
		2024. gadā	2025. gadā	2026. gadā	
1.	Diskriminācijas novēršanas struktūrvienības izveide atbilstoši Nacionālajai pozīcijai	330 803	326 335	326 335	MK 26.09.2023. sēdes prot.Nr.47 43. §. 2.p.
	<i>Izveidota atsevišķa struktūrvienība, lai atbilstoši Eiropas Komisijas priekšlikumiem, tiesībsargam noteiktās vairākmandātu funkcijas nošķirtu no vienlīdzības veicināšanas un diskriminācijas mazināšanas funkcijām</i>	330 803	326 335	326 335	
	Pieaug diskriminācijas gadījumu analīze				

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums <i>Darbības apraksts ar norādi uz līdzekļu izlietojumu</i> Darbības rezultāts <i>Rezultatīvais rādītājs</i> Programmas (apakšprogrammas) kods un nosaukums <i>Diskriminācijas gadījumu analīzes pieaugums (%)</i>	Izdevumi, euro / rādītāji, vērtība			Pamatojums
		2024. gadā	2025. gadā	2026. gadā	
	<i>Diskriminācijas gadījumu analīzes pieaugums (%)</i>	5	5	5	
	<i>Veikts diskriminācijas situācijas monitorings</i>				
	<i>Kvantitatīvie un kvalitatīvie pētījumi (skaits)</i>	3	3	3	
	<i>Izstrādāta un izpildīta daudzgadu programma</i>				
	<i>Daudzgadu programma (skaits)</i>	1	1	1	
	<i>Sagatavots publiskais gada darbības pārskats</i>				
	<i>Gada pārskats (skaits)</i>	1	1	1	
	01.00.00 Tiesībsarga birojs				
2.	Tiesībsarga biroja kapacitātes stiprināšana	352 505	563 798	776 035	MK 26.09.2023. sēdes prot. Nr.47 43. §. 2.p.
	<i>Tiesībsarga biroja darbiniekiem nodrošināta atlīdzība, kas noteikta atbilstoši katra kalendārā gada bāzes mēnešalgai un 70% darbinieku tuvinās Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. pielikuma skalas viduspunktam</i>	352 505	563 798	776 035	
	<i>Pieaug darbinieku ikgadējā darba samaksa</i>				
	<i>Darbinieku ikgadējās darba samaksas pieaugums (%)</i>	16	27	37	
	01.00.00 Tiesībsarga birojs				
3.	Neatkarīgo institūciju nomas maksas pieaugumam	12 190	12 190	12 190	MK 26.09.2023. sēdes prot.Nr.47 43. §. 2.p.
	<i>Nodrošināts nepieciešamais finansējums Tiesībsarga biroja budžetā tā funkciju veikšanai nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanai</i>	12 190	12 190	12 190	
	<i>Nomas maksa un papildu maksājumi</i>				
	<i>Valsts iestādes (skaits)</i>	1	1	1	
	01.00.00 Tiesībsarga birojs				
Kopā		695 498	902 323	1 114 560	-

Budžeta programmas paskaidrojums

01.00.00 Tiesībsarga birojs

Programmas mērķis:

veicināt cilvēktiesību aizsardzību un sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota tiesiski, lietderīgi un saskaņā ar labas pārvaldības principu, kā arī atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei un Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem.

Galvenās aktivitātes:

- 1) pieņemt un izskatīt privātpersonu iesniegumus;
- 2) ierosināt pārbaudes lietas apstākļu noskaidrošanai;
- 3) pieprasīt, lai iestādes savas kompetences ietvaros un likumā paredzētajos termiņos noskaidro nepieciešamos lietas apstākļus un par tiem informē tiesībsargu;
- 4) izskatot pārbaudes lietu, sniegt iestādei ieteikumus un atzinumus par tās darbības tiesiskumu, lietderību un labas pārvaldības principa ievērošanu;
- 5) Tiesībsarga likumā noteiktajā kārtībā risināt strīdus starp privātpersonām un iestādēm, kā arī ar cilvēktiesībām saistītus strīdus starp privātpersonām;
- 6) veicināt izlīgumu starp strīda pusēm;

- 7) risinot strīdus cilvēktiesību jautājumos, sniegt privātpersonām atzinumus un ieteikumus cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai;
- 8) sniegt Saeimai, Ministru kabinetam, pašvaldībām un citām iestādēm ieteikumus attiecībā uz tiesību aktu izdošanu vai grozīšanu cilvēktiesību jautājumos;
- 9) sniegt personām konsultācijas cilvēktiesību jautājumos;
- 10) veikt pētījumus un analizēt situāciju cilvēktiesību jomā, kā arī sniegt atzinumus par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem;
- 11) regulāri un sistemātiski apmeklēt iestādes, kurās personām tiek vai varētu tikt ierobežota/atņemta brīvība.

Programmas izpildītājs: Tiesībsarga birojs

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji no 2022. līdz 2026. gadam

	2022. gads (izpilde)	2023. gada plāns	2024. gada projekts	2025. gada prognoze	2026. gada prognoze
Informēta sabiedrība un savlaicīgi novērsti pārkāpumi					
Organizētas pārbaudes valsts un pašvaldību institūcijās (slēgtā un daļēji slēgtā tipa iestādēs, bāriņtiesās, izglītības iestādēs, u.tml.) (skaits)	68	80	80	80	80
Organizēti izglītojošie semināri, diskusijas un citi pasākumi (skaits)	141	45	100	100	100
Citu institūciju organizētajos pasākumos lasītās lekcijas par tiesībsarga kompetencē esošajiem jautājumiem (skaits)	321	50	150	150	150
Sagatavotas publikācijas medijos (skaits)	3 807	4 500	4 800	4 800	4 800
Ievērots labas pārvaldības princips					
Sniegti atzinumi Satversmes tiesai (skaits)	19	15	20	20	20
Sniegti atzinumi valsts institūcijām par tiesību aktu projektiem (skaits)	34	45	45	45	45
Dalība darba grupās un komisijās (skaits)	194	90	90	120	120
Tiesībsarga politikas īstenošana					
Saņemti (izskatīti) iesniegumi (skaits)	1 634	1 900	1 800	1 800	1 800
Sagatavotas atbildes uz iesniegumiem (skaits)	1 498	2 000	1 500	1 500	1 500
Sagatavoti atteikumi uz iesniegumiem (skaits)	638	500	700	700	700
Uz iesnieguma pamata ierosinātas pārbaudes lietas (skaits)	51	50	50	50	50
Sagatavotas atbildes e-pastā uz Tiesībsarga biroja kompetencē esošajiem jautājumiem (skaits)	967	700	1 100	1 100	1 500
Sniegtas mutvārdu konsultācijas (skaits):	4 629	7 000	5 000	5 000	5 000
t.sk. 1.konsultācijas klātienē (skaits)	1 019	2 000	1 000	1 000	1 000
2.konsultācijas pa telefonu (skaits)	3 610	5 000	4 000	4 000	4 000
Pēc tiesībsarga iniciatīvas ierosinātas pārbaudes lietas (skaits)	10	10	10	10	10
Veiktas izraidāmo ārzemnieku aptaujas (skaits)	11	70	40	40	40

Finansiālie rādītāji no 2022. līdz 2026. gadam

	2022. gads (izpilde)	2023. gada plāns	2024. gada projekts	2025. gada prognoze	2026. gada prognoze
Kopējie izdevumi, euro	1 935 406	2 621 250	3 178 151	3 357 751	3 569 988
Kopējo izdevumu izmaiņas, euro (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	685 844	556 901	179 600	212 237
Kopējie izdevumi, % (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	35,4	21,2	5,7	6,3
Atlīdzība, euro	1 603 277	2 140 678	2 617 127	2 828 420	3 040 657

	2022. gads (izpilde)	2023. gada plāns	2024. gada projekts	2025. gada prognoze	2026. gada prognoze
Vidējais amata vietu skaits gadā	51	51	55 ¹	55	55
Vidējā atlīdzība amata vietai (mēnesī), euro ²	2 572	3 362	3 919	4 229	4 547
Kopējā atlīdzība gadā par ārštata darbinieku un uz līgumattiecību pamata nodarbināto, kas nav amatu sarakstā, pakalpojumiem, euro	29 353	83 014	30 898	37 077	39 549

Piezīmes.

¹ Izveidotas 4 jaunas amata vietas prioritārā pasākuma "Diskriminācijas novēršanas struktūrvienības izveide atbilstoši Nacionālajai pozīcijai" ietvaros (MK 26.09.2023. sēdes prot.Nr.47 43. §. 2.p.).

² Tajā skaitā darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Izmaiņas izdevumos, salīdzinot 2024. gada projektu ar 2023. gada plānu

Euro			
Pasākums	Samazinājums	Palielinājums	Izmaiņas
Izdevumi - kopā	166 213	723 114	556 901
<i>t. sk.:</i>			
Prioritāri pasākumi	-	695 498	695 498
<i>Diskriminācijas novēršanas struktūrvienības izveide atbilstoši Nacionālajai pozīcijai (MK 26.09.2023. sēdes prot. Nr.47 43§. 2.p., tai skaitā 4 jaunu amata vietu izveide)</i>	-	330 803	330 803
<i>Tiesībsarga biroja kapacitātes stiprināšana (MK 26.09.2023. sēdes prot. Nr.47 43 §. 2.p.)</i>	-	352 505	352 505
<i>Neatkarīgo institūciju nomas maksas pieaugumam (MK 26.09.2023. sēdes prot. Nr.47 43.§. 2.p.)</i>	-	12 190	12 190
Ilgtermiņa saistības	11 815	12006	191
<i>Eiropas Bērnu ombuda tīkla institūcija (ENOC)</i>	1 100	1100	-
<i>Eiropas vienlīdzības nodrošināšanas institūciju sadarbības tīkls</i>	1 000	1000	-
<i>Starptautiskais ombuda tīkls</i>	350	750	400
<i>Eiropas Nacionālo cilvēktiesību institūciju tīkls (ENNHRI)</i>	4 000	4000	-
<i>ANO starptautiskās nacionālo cilvēktiesību veicināšanas un aizsardzības institūciju koordinēšanas komiteja (ICC)</i>	5 365	5156	-209
Citas izmaiņas	154 398	15610	-138 788
<i>Palielināts finansējums 2023. – 2025. gada prioritārajam pasākumam "Pētījumi un situācijas analīze cilvēktiesību jomā"</i>	-	9 075	9 075
<i>Samazināts finansējums 2023. – 2025. gada ĀM starpnozaru prioritārajam pasākumam "Latvijas prezidentūra Eiropas Padomē 2023. gadā"</i>	154 398	-	-154 398
<i>Palielināti izdevumi atlīdzībai, lai nodrošinātu tiesībsarga atalgojumu saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 6. panta 2. punktā noteikto</i>	-	6 535	6 535